

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Praxis variarum adhortationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

DEUS etiam humanam cooperationem & diligentiam requirit, ideo ut Confessarii incipientes formulas aliquas habeant harum adhortationum, placet illis aliquas tum communes pro quovis tempore, tum speciales pro certis festis & statibus huc ponere.

PRAXIS VARIARUM
ADHORTATIONUM.

Adhortatio peccatoris inveterati pro prima vice.

Perdilecte Fili, agamus gratias amantissimo Redemptori nostro, quod per infinitam misericordiam suam iterum à peccatis nostris, imò & ab ipso inferno liberare te dignatus sit; sicut ergo tibi cum Maria Magdalena remissa sunt peccata multa, ita deinceps cum illa multum etiam diligere stude: dilige autem non verbo & lingua, sed opere & veritate, id est, per exactam mandatorum illius observationem: dic adeò cum S. David: Juravi & statui custodire iudicia justitiæ tuæ. Speciatim autem stude vitio ebrietatis eradicando, utpote per quod in tam manifestum periculum damnationis præcipitaris. Nam perpende, fili mi, quid tecum actum foret, si, quod facile fieri poterat, in ebrietate occisus fuisses, aut alia ratione mortem obijsses? Alii fili mi, noli prodigere salutem tuam tam caro pretio comparatam, sed audi potius consilium Apostoli dicentis: Fratres, sobrii estote, & vigilate, quia Adversarius vester Diabolus circuit quærens, quem devoret, maxime in ebrietate, ubi certior est de cibo jam parato. Sequere ergo consilium hoc, Fili mi, ut, dum hic per momentum abstinens à vili potu, merearis æternum inebriari ubertate Domini DEI, & torrente voluptatis potari. Ita quidem tibi ex animo voveo, precorque. Vale, & DEUM pro me ora.

Alia ejusdem Personæ.

Dilecte Fili, bene egisti, dum, sicut cum prodigo filio peccasti, ita etiam cum eodem à Patre tuo cælesti veniam prostratus petijsti. Superest proinde, ut te pro tali gratia gratum exhibeas, & deinceps Patri tuo amantissimo tanto constantius adhæ-

adhæreas quantò sæpius turpiusque, proh dolor! eum de-
 ruiſti. Præcipue verò da operam, ut in luxuriæ vitium amplius
 non labaris, utpote quod DEO tantopere displicere, & tan-
 gravibus ab eo pœnis, puta diluvio, sulphureo igne &c. cali-
 gatum nôſti. Eum in finem, ſi caſtigatio carnis te oppugnet,
 inaginare Chriſtum flagellatum his te verbis compellat:
 En fili, ſic tua me luxuriâ tractavit. Ah noli, fili mi, mul-
 tiplicare vulnera meâ. Abſtine vel nunc à tam fœda voluptate
 & ego millies præſtantioribus voluptatibus animum tuum
 hac & altera vitâ recreabo. Hoc mediò, ſi uſus fueris, certam
 tibi victoriam ſpondeo, quam interea tibi ex animo voveo.
 per preces etiam meas & ſacrificia impetrare non omittam.

Alia pro inveterato Peccatore.

Dilecte Fili, non dubito, quin difficilis tibi accedat mi-
 ipſius & tuorum vitiorum expugnatione atque victoria, ob quâ
 ex animo tibi compatio; quia tamen ex officio ad tuam re-
 commendationem cooperari cogor; ideo, quàm poſſum, fidelissi-
 mè te moneo, imò per ſanguinem & vulnera Chriſti rogor
 tandem ſalutis tuæ rationem habeas, & ſummum tuum Deo-
 factorem peccatis tuis offendere & laceſſere deſinas. Mem-
 to, neminem magnis Dominis impunè illudere. Differre in-
 terdum pœnam DEUS, non aufert; tantòque ſeverius poſtea
 poſtea, quantò diutius pœnam diſtulit. Nec putes, te in hora
 mortis pœnitentiam acturum, quia, qui pœnitentibus veniam
 promiſit, diem craſtinum & ſpatium pœnitendi non promiſit.
 Hodie ergo, ſi vocem ejus audieris, noli obdurare cor tuum,
 ne audias olim: vocavi te, & renuiſti: Ego quoque in inter-
 tu tuo ridebo. Id quod DEUS Clementiſſimus à me & te pœ-
 ter avertere dignetur. Pro ſalutari &c.

Alia.

Dilecte Fili, ſat vides credo, in quàm miſerum ſtatum
 per inveteratam peccandi conſuetudinem præcipitâris. In
 omnipotentis DEI, cujus vices nunc gero, autoritate & no-
 mine ſeriò te admoneo, ut finem tandem ſcleratae vitæ fa-
 cias. Secus cave, ne Chriſtus, ut olim Peccatori cui ſimiliſ
 cit, ſanguinem ex latere hauſtum in faciẽ tuam projiciat
 dicat

dicatque tremendam illam sententiam: Quoniam noluisti sanguinem meum pro salute tua usurpare, fit tibi is in perditionem sempiternam. Ah, Fili mi, averte tam horrendum fulmen seriae vitae emendatione, & potius Christum per suum sacratissimum sanguinem tanta cum charitate pro te profusum roga, ut sicut humanus sanguis haustus à morbo caduco liberat, ita te quoque virtute sui sanguinis à frequentiori lapsu in tam gravia peccata præservare dignetur; eum in finem ad honorem SS. Vulnerum, ex quibus tam copiosè sanguis ille profluxit, dicas pro salutaris pœnitentia &c.

Alia breviores.

Fili mi, pro salutaris pœnitentia dices, vel facies hoc vel illud &c. de reliquo cogita tibi quoque cum infelici Episcopo Udone dici: Udo, Udo, cessa à ludo: cave ergo, ne si vocem hanc cum ipso spreveris, similem cum eo, id est, infelicem exitum vitæ sortiaris: id quod Clementissimus DEUS à te avertat!

Alia.

Pro salutaris &c. ad gratiam efficacem pro seriae emendatione impetrandam, ad quam ut tu quoque, Fili mi, coopereris serio, unicam tibi sententiam hanc ab ipso DEO dictatam, sapius animo volvendam suggero: Obstupescite cæli super hoc, & portæ ejus desolamini: duo mala fecit Populus meus. Me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, & foderunt sibi cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas.

Alia.

Fili mi, non dubito, quin ipse statum tuum periculosum, prout decet, æstimes, atque adeò emendare decernas; ut tamen etiam ex mea parte cooperer, id unum tibi pro remedio suadeco, ut imagineris, Christum Crucifixum te sequentibus S. Bernardi verbis alloqui: *Nonne satis pro te vulneratus sum? nunquid pro iniquitate tua afflictus sum? cur addis afflictionem afflictio? magis me aggravant vulnera peccati tui, quàm vulnera corporis mei.*

Adhortatio communis.

Age, Fili mi, dicamus deinceps cum Apostolo: omnia, quæ retrò sunt, oblitus, ad anteriora me convertito, atque adeò

novo fervore vitæ meæ emendationem auspicor. Quia vero ab hac emendatione potissimum te impedit iracundia tua, ideo totis viribus ad hanc moderandam incumbere, & hunc finem imaginare tibi mansuetissimum Magistrum tuum decem. Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & inveniatis requiem animabus vestris. Pro salutari &c.

Alia.

Pro salutari penitentia, fili mi, dices &c. de reliquo die cum S. Davide, dixi: nunc cœpi; ut autem hoc tuum propositum tantò facilius exequaris, suadeo tibi, ut ad insignem ipsius victoriam toto animo incumbas, & ab hujus potentissimum vitii NB. expugnatione bellum auspicaris. Crede, fili mi, tantum proficies, quantum tibi vim intuleris. Vale, & ora pro me.

Alia.

Video, Fili mi, gravem tibi molestiam creare impatientiam, ad quam ex domesticorum tuorum visis defectibus & erroribus tam facile commoveris. Hanc ergo ut emendes memento, Fili mi, te quoque esse filium & subditum Patris & Domini celestis. Memento insuper, quoties contra hujus voluntatem quid agas? Num autem velles, ut ille ad quem vis defectum tuum mox pœnam de te sumeret, & graviter indignaretur? Disce ergo longanimis & fortis esse in defectibus aliorum supportandis, cogitans, quia & tu multa habes quæ oportet ab aliis tolerari. Si ergo tu, qui plenum iam rationis usum, plenamque in te potestatem ac libertatem habes, non potes te talem facere, qualem vis, quomodo alium poteris facere ad tuum beneplacitum? lege, si placet, pulcherrimum hac de materia caput ex l. 1. de init. Christi c. 16. & plura pro hoc vitio curando remedia reperies.

Adhortatio pro Studioso.

Fili mi, memento, quod Salomon sapienter monuit: in malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Quare cum finis studiorum tuorum sit, veram sapientiam procurare, ante omnia eidem dignam sedem, id est, puram conscientiam præparare stude, idcirco ab omni quidem, sed præcipuè carnis vitio serio abstinere.

si feceris, certò veniet ad te sapientia, donisque ita replebit, ut dicere cum Salomone possis; *Omnia bona venerunt mihi pariter cum ea.*

Alia.

Fili mi, pro salutari pœnitentia dices ter Pater & Ave, ad impetrandam triplicem dotem veri Studiosi, scilicet pietatem, sedulitatem, & urbanitatem. Hoc enim triplici funiculo, qui difficulter rumpitur, DEUM, Parentes & Discipulos in tui æstimationem & amorem trahes; id quod tibi ex animo opto.

Adhortatio mulieris conjugatæ.

Filia, video sat grave tibi onus accidere, quod obedientia & amor Marito tuo præstandus imponunt. Id ergo ut leviùs deinceps feras, sequere consilium Pauli monentis; Mulieres subditæ sint viris suis, sicut Christo Ecclesia. Crede, non modicum inde levamen accipies, quia Christi amor omnia amara dulcia, & omnia gravia levia facit. Id certè ut experiaris, ex animo precor.

Alia.

Dilecta in Christo Filia, adverte te ornatùs corporis plùs quo studiosam esse, multùmque impediri in devotionis ac Christianæ perfectionis studio; hunc ergo excessum ut deinceps modereris, pauca illa Christi verba tibi perpendenda suggero: Nõne anima plus est, quàm corpus? Hinc enim facile colliges, quò potius curas tuas convertere debeas. Hoc ergo age, & vives.

Adhortatio Servorum & Ancillarum.

Pro salutari pœnitentia &c. de reliquo, Fili mi, suadeo, ut quò deinceps vitam tuam inter servitia fructuosè traducas, illud saluberrimum S. Pauli consilium implere studeas: Servi obedite dominis carnalibus cū timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut Servi Christi facientes voluntatem DEI ex animo, cum bona voluntate servientes sicut Domino, & non hominibus, scientes, quoniam unusquisque, quodcunque fecerit bonum, hoc recipiet à domino.

O Fili mi, hoc modo servire stude, sic enim servire regnare est. Vale, & ora pro me.

Alia.

Pro salutari pœnitentia &c. Fili mi, dices ter Pater & Ave ad honorem SS. Trinitatis, ut dignetur tibi dare gratiam efficacem ad tria monita, quæ omnibus servis semper propria esse deberent, bene observanda. Primum est, ut magis facias statum servitij tui, ut quem ipse DEI Filius, forma servi accipiens, & sanctissima Mater illius ancillam Domini professa elegerit. Secundum est, ut Dominis tuis non urbanis, sed ut Christo servias, atque adeò cum omni diligentia servitium tuum impleas. Tertium, ut opera tua omnia DEO per bonam intentionem quotidie offerre, & non per peccatum mortale infructuosa efficias, sedulo caveas. Hæc si præstiteris, non miserum te, sed ipsi etiam Angelibus beatiorum puta, quam felicitatem tibi DEUS ter maximus concedere dignetur.

Alia.

Compatior tibi, Fili mi, ob molestias quas ex servitiis domesticorum tuorum percipere te dixisti, sed quoniam ex necessitate oportet virtutem facere, luadeo, ut deinceps exemplum S. Catharinæ Senensis imiteris. quæ, cum durè asperèque Parentibus haberetur, in illis Christum ac Mariam intuebatur, neque aliter omnia, quàm si ab his ipsis facta essent, accipiebat; unde singulare robur & solatium hausit. Idem spero Fili mi, si idem feceris. Interea pro salutari &c.

Alia.

Pro salutari &c. Fili mi, de reliquo quòd queraris, tempus tibi ad orandum deesse, scito, quòd non modò Precepta etiam alia opera Orationis vim habeant, si juxta DEI voluntatem peragantur; nam qui conservat legem, multiplicat Orationem, teste Salomone. Tu ergo deinceps S. Augustini prudens consilium sequere dicentis: Vis semper laudare Deum? benefac omnia, quæ facis, & semper laudasti Deum.

Adhortatio pro Rusticis.

Non dubito, mi bone Vir, quòd verum habeas de peccatis tuis dolorem, cum serio proposito abstinendi in posterum.

cialiter tamen te hortor, ut à blasphemis & imprecationibus abstineas; quid enim habes inde, si tali modo blasphemas, aut imprecaris? an fortè equi & boves celerius incedunt? vel certè famuli aut ancillæ diligentius propterea laborant? nequam, quin imò, sæpe deteriores & magis obstinati redduntur. Omitte ergo, mi bone Vir, deinceps verba talia, & si opus est castigatione, potiùs flagellum aut baculum arripe, & corrige delinquentes: vel certè loco blasphemiarum aut imprecationum similia verba usurpare adsuesce: ut DEUS te custodiat, ut DEUS tibi ignoscat, te adjuvet &c. Et sic tantundem, ac per alia illa blasphema verba effecturum te experieris. Pro saluari &c.

Alia.

Pro saluari &c. mi bone Vir; deinceps autem ne indigneris, si DEUS tibi infortunium aliquod submittat, da operam, ut non ad damnum attendas, sed ad commodum, quod sperare potes, si patienti animo id acceptes. Dic enim, bone vir, si dum segetes tuæ jam jamque maturæ forent, & subito quis nuntiaret, eas omnes grandine percussas & destructas esse, an non graviter hunc nuntium sentires? utique credo. Si autem mox alius superveniret, & grandinem totam ex purissimo auro factam esse indicaret, an non mox iterum exultares, optaresque bene copiosam fuisse grandinem? atqui idem de tribulationibus tuis dictum esse puta. Sustine ergo patienter, quia non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.

Adhortatio pro Pueris & Puellis.

Age, mi Fili, utique Dominum DEUM tuum ex corde amas? R. ita. Conf. & ideo doles, quòd eum offenderis? R. ita. Conf. vis autem deinceps probus esse? R. omnino. Conf. facito mi Fili, præcipuè verò diligenter obedi Parentibus & Præceptoribus tuis, & ora diligenter mane & vesperi, ante & post mensam, & in templo, schola, ac plateis modestus esto. Nunquid hæc omnia vis facere? R. ita. Conf. perge ergo, Fili mi, sic te gerere, & cum DEUS te in cælum suscipiet, & Parentes te amabunt, & varia dona offerent.

Adhor-

Adhortatio pro festo Nativitatis Domini.

Dilecte Fili, quandoquidem Nativitatem Domini celebramus, conabimur & nos spiritualiter cum ipso renasci id quod fiet, si firmum concipiamus propositum, vitam nostram serio emendandi, & juxta exemplum ab eo datum imitandi. Præcipue autem commendo tibi castitatis & pudicitiae studium: nam quantopere diligat has virtutes Servator tuus, vel inde colligere licet, quod non nisi ex Virgine natus voluerit. Ora proin recens natum Infantulum, ut per S. Nativitatem suam tibi gratiam conferat, ut hic quidem cum tu per sinceram emendationem renasci ad gratiam, ibi vero ad gloriam & vitam æternam valeas.

Alia.

Notū tibi est, dilecte Fili, quod celebremus hodie Natalem Domini nostri. Quandoquidem ergo solent boni amici illi die festa & vincula natalitia offerre, tu quoque hunc morem erga Servatorem tuum usurpa, & festi natalitij loco in lignum de te ipso, & vitiis tuis, præsertim autem de N. N. vitiis offer. Nec dubita, quin gratissimum habiturus sit obsequium, & juxta receptum morem sua vicissim munera in gratiæ annuum signum oblaturus.

Pro festo Circumcisionis.

Dilecte Fili, precor tibi ex animo felix anni incunissis spicium; ut verò etiam felicem anni cursum experiri merearis, suadeo tibi, ut S. Davidis consilium audias & sequaris: Quis est homo, qui vult vitam, diligit dies vitæ bonos, & declinat à malo, & fac bonum, inquire pacem, & sequere illam. Hæc duo, si observaveris, certò tibi felicem annum spondeo, quem mihi & tibi concedere dignetur circumcisor JESULUS. Amen.

Alia.

Dilecte in Christo Fili, precor tibi animum felix annuum exordium; ut autem etiam munus spirituale juxta morem obsequii, lapideum cultrum, quo Christus circumcisor est, tibi offero. hortorque, ut eodem omnes occasiones peccandi, mollesque societates abscindas, quæ te toties in casum traxerunt.

Hoc autem tibi haud difficile accidet; si loco malorum socio-
rum Christum pro amico eligas, & ab eo deinceps veras de-
lectationes expectes. Lege, si placet ex libro de imit. 2. cap. 7.
aut 8. & pro salutari &c.

Adhortatio pro festo Paschatis.

Gaudeo ex corde, mi Fili, quòd, sicut Christus corporali-
ter, ita tu quoque spiritualiter à mortuis resurrexeris. Super-
est proinde, ut, quemadmodum, teste Apostolo, Christus jam
non amplius moritur, ita tu quoque sedulò caveas, ne in mor-
tem peccati denuo recidas. Id quod non difficulter obtinebis,
si, quantum malum sit mors animæ seu peccatum, accuratiùs
perpendas; si enim mors corporalis omnium terribilium ter-
ribilissimum est, facile colligere poteris, quid de morte ani-
mæ millies graviori sentiendum sit, hanc ergo totis viribus
fuge, Fili mi, & non modò jucundam in hac, sed etiam glo-
riofam in altera vita resurrectionem mereberis, quod tibi &
mihi per gloriosam resurrectionem suam concedere dignetur
JESUS Christus Dominus noster. Amen.

Pro Cœna Domini.

Dilecte Fili, gratulor tibi, quòd & tu dignus à Christo ha-
bitus fueris, cujus non quidem pedes aquâ naturali, sed ani-
mam pretioso suo sanguine laverit. Hortor te proin, quan-
tum possum, ut puritatem animæ, quam nunc per DEI gratiam
obtinuisti, per eandem etiam conservare studeas. Eum in fi-
nem geminum tibi medium suggero, scilicet, ut & sensus tuos
accuratè custodias, & sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum
frequentiùs cum debita reverentia & devotione accipias. Hęc
duo media, si constanter adhibueris, ne dubita, te immacula-
tum Spiritum conservaturum, & olim in manus Creatoris sui
traditurum, atque ad cœnam Immaculati Agni admissum iri.

Pro tempore Passionis.

Placet mihi: dilecte Fili, quòd modò tam ardentè studeas,
fructum Sanctissimæ Passionis Christi per hoc Sacramentum
tibi applicare; quia verò non sufficit semel applicasse, sed
etiam conservari debet hic fructus, ideo hortor te amicissi-
mè, ut ab omni deinceps peccato, utpote per quod hic fructus
destruitur, studiosè caveas, & hunc in finem sæpe consideres
hoc

hoc tempore, quanta & quàm gravia tormenta pro peccatis tuis pertulerit Christus. Cave ergo, ne dolores hos de novo renoves; sic & præterita peccata tibi condonabit, & tibi quæque dicet cum Latrone: Hodie mecum eris in Paradiso. quod tibi per passionem &c.

Pro Dominica Palmarum.

Dilecte Fili, quoniam haud dubiè cum magno DEI & Sanctorum beneplacito cor tuum ab omnibus peccati sordibus nunc mundasti, meritò tibi quoque illa Prophetæ verba applicare potes: Ecce Rex tuus venit tibi mitis & mansuetus. Da ergo operam, ut juxta exemplum turbæ tuæ quoque cum palmis eundem excipias, & in animam tuam introducas; illa autem præstabis, si tibi ipsa vim inferre, & carnalia tua desideria & inclinationes vincere studueris: hoc ergo age, & dignus fies, ut te quoque Christus in altera vita lætus excipiat, & in cælestem Jerusalem introducat.

In festo Pentecostes.

Rectè fecisti, Fili mi, quòd per pœnitentiam dignum Spiritui S. habitaculum præparare studueris. Cave ergo, ne tibi liberalem & utilem tibi hospitem unquam amplius admittas, eumque in finem ullius rei creatæ inordinatum amorem unquam admittas. Id si facies, ille quoque te vicissim amabit, proteget & recreabit, donisque suis adeò replebit, ut jure dicere possis: venerunt mihi omnia bona pariter cum illo. Quod mihi & tibi pariter &c.

Alia.

Adverto, Fili mi, nihil adeo te à sincera emendatione impedit, quàm inordinatum, quem animo tuo penitus imbibisti, amorem. ut ergo clavum clavo pellamus, alium bonum amorem introducamus in cor nostrum, scilicet Spiritum Sanctum, cujus hodie festivitatem peragimus. Hunc ergo invocata cum Ecclesia dicens: Veni S. Spiritus, reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende. Nec dubitas, quin auditurus sit preces, & dum amoris tui ignem accendit, ab omnibus animam tuam sordibus, & inordinatis affectionibus purgaturus sit, & liberaturus, quod ex animo precor. &c.

Pro festis B. Virginis.

Pro salutari &c. ad honorem B. Virginis dicēs Litanias Lauretanas, ad solidam erga eam devotionem atque fiduciam impetrandam. De reliquo memor semper esto, Fili mi, sententiæ à S. Anselmo prolatae: sicut à te aversus impossibile est, ut salvetur; ita ad te conversus impossibile est, ut peccet. Converte ergo & tu te ad illam per veram fiduciam, ut ipsa quoque vicissim convertatur ad te, itaque te foveat, ac protegat, ut ab omni hoste securus portam salutis cum gaudio olim teneas. Amen.

Alia.

Fili mi, crede & tu tibi hodie dictum à Christo: Ecce Mater tua. Elige eam proin denuo in amantissimam Matrem tuam, & da operam, ut filialem erga ipsam, fiduciam & amorem constanter ostendas. Sic ipsa quoque te vicissim in Filium suscipiet, & hinc quidem materna sollicitudine educabit, ac proteget, & in altera vita optatissimam caelestis gloriae hereditatem impetrabit, quam nobis per merita ejusdem sanctissimae Virginis concedere dignetur dilectus Filius ejus JESUS Christus &c.

Pro subsidio Defunctorum.

Dilecte Fili, tu ipse facile perspicias, quantum debitum per tot peccata apud DEUM contraxeris; crede proinde & tibi hodie dici à Propheta Daniele: Peccata tua elemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiis pauperum. Quia verò nulla præstantior est elemosyna; quam quæ Defunctis impenditur, hanc tibi præ cæteris suadeo. Sequere ergo tam salubre consilium & quantum potueris, esto erga hos misericors: sic & ipse misericordiam consequeris & quondam per intercessionem animarum adjutus in eandem societatem tuam inexplicabili gaudio admitteris.

DE OCTAVA OBLIGATIONE

Ad remedia præscribenda.

Qu. 1. An Confessarius obligatus sit ad varia remedia pro peccata Penitentis præscribenda? R. affirmative, nisi prudenter præsumere possit, ipsummet Penitentem hac in parte officio suo satisfacturum, & apta remedia sibi met applicaturum.

Ita